

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2681

Vragen van de leden **van Nispen** en **Beckerman** (beiden SP) aan de Ministers van Asiel en Migratie en van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening over *de sloop van de woonwijk Mrija voor 1.000 Oekraïners in Vlaardingen* (ingezonden 20 maart 2025).

Antwoord van Minister **Keijzer** (Asiel en Migratie) (ontvangen 8 juli 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1996.

Vraag 1

Bent u bekend met de plannen vanuit de gemeente Vlaardingen en het Hoogheemraadschap Delfland voor de sloop van een hagelnieuwe woonwijk voor een waterzuiveringsinstallatie waarover de Oekraïense bewoners een petitie aan de Kamer hebben overhandigd?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Wat vindt u van de grote zorgen die zijn geuit door deze groep Oekraïners, en een kleine duizend omwonenden, al in een eerdere petitie voor behoud van de wijk, over hoe de oorlog zal eindigen in Oekraïne en dat velen van hen woonden in een gebied dat nu door Rusland is bezet?

Antwoord 2

Ik kan mij die zorgen voorstellen. De grootschalige oorlog in Oekraïne duurt al ruim drie jaar, het verloop van de oorlog blijft onzeker. Het is essentieel om voorbereidingen te treffen voor de lange termijn ten aanzien terugkeer en verblijf. Hierover is uw Kamer begin dit jaar geïnformeerd.¹

¹ Rijnmond, 17 maart 2025, «Deze wijk verdwijnt, maar bewoners zijn tegen: «Dit ga je toch niet slopen?»», www.rijnmond.nl/nieuws/1982562/deze-wijk-verdwijnt-maar-bewoners-zijn-tegen-dit-ga-je-toch-niet-slopen

¹ Kamerstukken II 2024/25, 19 637, nr. 3346

Vraag 3

Ziet u hierin ook de verantwoordelijkheid voor u gezien het feit dat de wijk Mrija ook volledig is betaald met Rijksmiddelen?²

Antwoord 3

Het Ministerie van Asiel en Migratie financiert en faciliteert gemeenten bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Daartoe zijn middelen beschikbaar gesteld voor de realisatie en exploitatie van opvanglocaties. Bij aanvang van het project in de zomer 2022 was bekend dat op deze locatie ontheemden voor een periode van in beginsel twee jaar (tot maximaal 5 jaar) opgevangen zouden worden, destijds een lang inzetbare locatie. De gemeente Vlaardingen heeft de eerste ontheemden in september 2022 opgevangen. Vanaf mei 2023 verbleven de eerste ontheemden in Mrija. Op dit moment verblijven ca. 1000 ontheemden op de deze opvanglocatie. De gemeente heeft resp. circa 25 mln. voor de realisatie van de locatie en tussen de 55–60 mln. euro ontvangen voor de exploitatie van de opvanglocatie. Laatstgenoemde compensatie voor exploitatie is het totaal ontvangen normbedrag per beschikbaar bed dat elke gemeente ontvangt over de looptijd van de opvang. Een aanvullend deel van de gemaakte transitiekosten zijn door de gemeente ook uit dit bedrag gedekt. Dit paste binnen de gemaakte afspraak. Vlaardingen heeft aangegeven dat er geen sprake is van sloop en dat de gemeente zich inspant om de woningen in de regio te laten te herplaatsen en wanneer dit niet lukt om, met hulp van het Rijk, landelijk te kijken of er interesse is in overname van deze woningen. De verantwoordelijkheid van de vervolgkeuzes na het vervullen van de opvangfunctie van deze wijk ligt bij de gemeente.

Vraag 4

Klopt het dat het Rijk hier een voorname rol in heeft, zowel op het gebied van water en infrastructuur, als wel het woningbouwaspect, als wel de verantwoordelijkheid voor de opvang van Oekraïners in Nederland?

Antwoord 4

Het klopt dat het Rijk een voorname rol heeft op het gebied van water en infrastructuur. Het Rijk is daarin echter niet de enige. Nederland is een gedecentraliseerde eenheidsstaat. In dat licht is, op grond van artikel 133 van de Grondwet, de zuivering van stedelijk afvalwater zowel krachtens artikel 1 van de Waterschapswet als in artikel 2.17 van de Omgevingswet toebedeeld aan de waterschappen, waaronder het Hoogheemraadschap van Delfland. Het Rijk heeft met de uitvoering van die verplichting geen directe betrokkenheid. De zorg voor de materiële en immateriële opvang van ontheemden is, sinds inwerkingtreding van de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne, bij het college van BenW belegd en wordt door het Rijk gefinancierd. In antwoord 3 staat dit nader toegelicht.

Vanuit het perspectief van woningbouw is het van belang dat woningen worden behouden voor de woningvoorraad. Het Rijk wil zich ook daarvoor inspannen, onder meer door ondersteuning in het vinden van nieuwe locaties voor de woningen. Een gemeente die een woningbouwproject heeft waarin deze flexwoningen passen, kan hiervoor subsidie aanvragen bij het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening om zo de business case te ondersteunen.

Vraag 5

Bent u tevens bekend met de brief vanuit Stichting Groeiend Verzet richting het Hoogheemraadschap Delfland en de gemeente Vlaardingen waarin meerdere bezwaren over de sloop van de wijk Mrija worden gedeeld? Zo ja, kunt u hierop reflecteren?³

Antwoord 5

De gemeente Vlaardingen heeft aangegeven bekend te zijn de brief en de genoemde bezwaren.

² Rijnmond, 20 mei 2023, «Tiny houses, een basisschool en een dokterspraktijk: dit is de eerste Oekraïnewijk van Nederland», <https://www.rijnmond.nl/nieuws/1671075/tiny-houses-een-basisschool-en-een-dokterspraktijk-dit-is-de-eerste-oekraïnewijk-van-nederland>

³ Rodi Vlaardingen, 6 februari 2025, «Ontmanteling Mrija onnodige kapitaalsvernietiging», www.rodi.nl/vlaardingen/nieuws/431067/ontmanteling-mrija-onnodige-kapitaalsvernietiging

Naar aanleiding van deze Kamervragen en gezien de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de vervolgkeuzes heb ik enkel kennisgenomen van de genoemde brief.

Vraag 6

Bent u het met de Stichting Groeiend Verzet, en mede ondertekenaars dhr. de Geus en dhr. Habekotte, eens dat de sloop van deze woningen een grote kapitaalvernietiging is, gezien het feit dat deze woningen nog lang mee kunnen gaan en gezien het feit dat deze pas 3 jaar oud zijn?

Antwoord 6

Zie antwoord 2 voor de rol van het Ministerie van AenM bij de opvanglocatie. Vanzelfsprekend vinden de betrokken partijen, inclusief het Rijk, het van belang dat woningen worden behouden voor de woningvoorraad. De gemeente Vlaardingen heeft aangegeven dat er geen sprake is van sloop en dat de gemeente zich inspant om de woningen in de regio te laten te herplaatsen en wanneer dit niet lukt om, met hulp van het Rijk, landelijk te kijken of er interesse is in overname van deze woningen. Daarbij biedt het Rijk financiële ondersteuning. Een gemeente die een woningbouwproject heeft waarin deze flexwoningen passen, kan hiervoor subsidie aanvragen bij het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening om zo de business case te ondersteunen. Op die manier worden de woningen toegevoegd aan de woningvoorraad elders.

Vraag 7

Bent u bekend met de uitspraak van voormalig Staatssecretaris dhr. van der Burg die, bij de opening van de wijk Mrija voor langdurige opvang oorlogsvluchtelingen, nog lang voor het raadsbesluit was uitgesproken, over de opvang Oekraïners zei: «voor hoe langer hoe beter het is»? Is dit ook uw opvatting?

Antwoord 7

Ik ben bekend met deze uitspraak.

Het kabinet zet maximaal in op de ondersteuning van terugkeer van ontheemden, wanneer dat kan. Daarnaast roep ik ontheemden, die dat kunnen, op om in eigen onderdak te voorzien.

Vraag 8

Ziet u, met het oog op de grote woningnood in Nederland, dat deze sloop hier op geen manier recht aan doet en de sloop van kostbare woningen medio 2026 zeer ongewenst is, zeker ook omdat ze op termijn ook lokale jonge woningzoekenden in kunnen worden gehuisvest?

Antwoord 8

Vanzelfsprekend vinden de betrokken partijen, inclusief het Rijk, het van belang dat woningen worden behouden voor de woningvoorraad. De gemeente Vlaardingen heeft aangegeven dat zij zich inspant om de woningen in de regio te laten herplaatsen en wanneer dit niet lukt, om landelijk te kijken of er interesse is in overname van deze woningen. Op die manier worden de woningen toegevoegd aan de woningvoorraad elders. Zie ook het antwoord op vraag 6.

Vraag 9

Bent u bekend met het advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport van de Commissie voor de Milieueffectrapportage van 9 oktober 2024? Kunt u specifiek reflecteren op het advies waarin de gedeeltelijke (gefaseerde) nieuwbouw in combinatie met renovatie/opwaardering van de bestaande AWZI, mogelijk milieuvoordelen kan opleveren ten opzichte van nieuwbouw en dat bestaande onderdelen kunnen worden gerenoveerd? Zo ja, wat is uw mening over dit advies?

Antwoord 9

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft kennisgenomen van het advies. De zuivering van stedelijk afvalwater is een taak van het Hoogheemraadschap van Delfland. Het Hoogheemraadschap van Delfland is een decentrale overheid. Het is daarom aan dat Hoogheemraadschap om te

bepalen waar en op welke wijze dat het beste kan gebeuren. Zie ook het antwoord op vraag 4.

Vraag 10

Kunt u reageren op de uitspraak van dhr. Poppe van Stichting Groeiend Verzet dat voor de woonwijk Mrija een tijdelijke omgevingsvergunning van kracht is, maar het bevoegd gezag een wettelijke mogelijkheid heeft dit te verlengen tot tien jaar of zelfs langer?

Antwoord 10

De bevoegdheid een omgevingsvergunning te verlenen ligt bij het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente, waarbij het kan gaan om een geval waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is. De geldingsduur van een eerder verleende tijdelijke omgevingsvergunning kan alleen worden verlengd op de grondslag van een daartoe strekkende aanvraag van de vergunninghouder. Het bevoegd gezag kan daartoe dus niet ambtshalve besluiten. Wat betreft de inhoudelijke beslissing op een mogelijke aanvraag, is het niet aan een Minister om te treden in de door het college te maken afweging over een eventueel langer durende inpassing in de lokale leefomgeving.

Als het gaat om de bouwtechnische eisen die gelden voor de tijdelijke bouwwerken zelf zijn andere eisen van toepassing dan die voor permanente bouwwerken. Het gaat dan om gebouwen met een instandhoudingstermijn van ten hoogste 15 jaar op dezelfde locatie. Gebouwen die na afloop van de die termijn nog blijven staan moeten alsnog voldoen aan de nieuwbouweisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit betekent dat voor het verstrijken van de toegestane instandhoudingstermijn de noodzakelijke aanvullende voorzieningen moeten worden getroffen.

Vraag 11

Klopt de inschatting dat ongeveer 100 miljoen euro, voor bouw en sloop, in rook opgaat als de plannen voor de nieuwe waterzuiveringsinstallatie worden doorgezet en de woningen en de gehele boven en ondergrondse infrastructuur dus weg moeten en wat ook betekent dat de huidige zuivering gesloopt gaat worden? Wat zijn de totale kosten van bouw en sloop van de wijk Mrija en wat zijn de kosten van sloop van de huidige zuivering? Acht u deze, bij een ander beleid met vernieuwing zuivering op de huidige locatie met behoud van Mrija, onnodige kosten maatschappelijk verantwoord? Zo ja, op grond van welke argumenten?

Antwoord 11

Bij de besluitvorming over Mrija is steeds het uitgangspunt geweest dat het deel van de wijk op het terrein dat nodig is voor de nieuwe AWZI na 3 jaar zou worden opgeheven. Het Hoogheemraadschap Delfland geeft aan dat de waterzuiveringsinstallatie op het einde van zijn capaciteit en levensduur is en vervangen moet worden om de gevraagde capaciteit te kunnen verwerken en te voldoen aan alle wettelijke eisen op het gebied van zuivering en veiligheid. Het hoogheemraadschap van Delfland heeft van 2020 tot 2022 de verkenning uitgevoerd voor de afweging tussen renovatie en nieuwbouw. Daarbij is een integrale afweging gemaakt. Kosten van beide opties zijn daarin meegewogen. In september 2022 heeft het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap van Delfland gekozen voor nieuwbouw. Nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West heeft hierbij de voorkeur van het Hoogheemraadschap doordat nieuwbouw de mogelijkheid biedt om te voldoen aan de gestelde eisen nu en in de toekomst en daarnaast de continuïteit van de zuivering tijdens de bouw geborgd is. Dat is op de huidige locatie niet gegarandeerd. Zie antwoord 3 voor de gemaakte kosten door het Rijk voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne op deze locatie.

Vraag 12

Bent u bereid om in gesprek te gaan met de gemeente Vlaardingen en het Hoogheemraadschap Delfland over het voorkomen van deze mogelijke sloop van Mrija en om genoemde alternatieve plannen uit te werken, omdat dit ook direct de agenda op meerdere gebieden van het Rijk raakt?

Antwoord 12

In de afgelopen periode hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen het Ministerie van AenM en de gemeente Vlaardingen over de toekomst van Mrija. Het is niet aan een Minister om te treden in de door het college te maken afweging over deze inpassing in de lokale leefomgeving. Zoals eerder aan gemeenten gecommuniceerd nodig ik hen uit om businesscases in te dienen bij de Nationale Opvang Organisatie (NOO), ook als deze complex zijn. Deze businesscases worden per geval bekeken, ook om te bezien of een passende oplossing mogelijk is.